

אוניברסיטת בר-אילן

התכנית הבינתחומית ללימודי מגדר

שנה"ל תשע"ו, סמסטר א, שיעור 2 ש"ש

הורות בעוני זכויות כלכליות-חברתיות

ד"ר ענת הרבסט

א. מטרות הקורס

הקורס יעניק לסטודנטיות מסגרת אנליטית שתאפשר להבין את ההשפעה של מדיניות חברתית-כלכלית על נשים וגברים ממעמדות ומקבוצות אוכלוסיה מגוונות. הסטודנטיות תלמדנה על הדרכים בהן המדיניות משפיעה על עיצוב היררכיות מעמדיות והאופן בו ממומשות/לא-ממומשות זכויות חברתיות-כלכליות של הורים מקבוצות שונות. הקורס יאפשר הבנה והכרה של תהליכי מדיניות ועיגון זכויות חברתיות-כלכליות והשיחים המלווים אותם.

ב. תוכן הקורס

קורס זה ישפוך אור על השפעותיהם של חוקים ותהליכי מדיניות על חייהם של נשים, גברים ובני משפחותיהם. הקורס מחולק לשלושה פרקים: (1) מדיניות כלכלית-חברתית ומשפחה-הצטלבויות של מערכות דיכוי. (2) אמהות, תעסוקה ותכניות עידוד תעסוקה. (3) הפוליטיקה של עבודת הטיפול (care taking).

ג. חובות הקורס

1. קריאת המאמרים.
2. מטלה מסכמת - בסיום הקורס יש לכתוב מטלה מסכמת בנושא הקורס – משקל המטלה 100% מהציון.
3. נוכחות חובה.

ד. נושאי השיעור ורשימה ביבליוגרפית

1. מדיניות כלכלית-חברתית ומשפחה-הצטלבויות של מערכות דיכוי.

שיעור 1

גל, ג' (2004). **ביטחון סוציאלי בישראל**. ירושלים: מאגנס (פרק 1).

גרוס, א' (2006). זכויות חברתיות. בתוך: א' רם ונ' ברקוביץ' (עורכים). **אי/שוויון** (עמ' 165-172). באר שבע: הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

רוזנהק, ז' (2006). מדינת הרווחה בישראל. בתוך: א' רם ונ' ברקוביץ' (עורכים). **אי/שוויון** (עמ' 234-241). באר שבע: הוצאת הספרים של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

שיעור 2

שטייר, ח' (2010). סוף עידן "המפרנס היחיד": משפחות עם שני מפרנסים בישראל. בתוך: ו' מילבאואר ול' קוליק (עורכות), **משפחות עובדות: הורים בשוק העבודה בישראל, היבטים כלכליים, חברתיים ומשפטיים** (עמ' 17-45). ראשון לציון: פלס.

קרומר-נבו, מיכל (2006). **נשים בעוני - סיפורי חיים: מגדר, כאב, התנגדות**. תל אביב: הקיבוץ המאוחד (עמ' 134-149).

שיעור 3

Budig, M. J., Misra, J., & Boeckmann, I. (2012). The Motherhood Penalty in Cross-National Perspective: The Importance of Work-Family Policies and Cultural Attitudes. *Social Politics*, 19(2), 163-193.

שיעור 4

Collins, P. H. (2006). Will the "Real" Mother Please Stand Up? Race, Class, and American National Family Planning. In P. H. Collins, *From Black Power to Hip Hop: Racism, Nationalism, and Feminism* (pp. 55-72). Philadelphia: Temple University Press.

שיעור 5

Dodson, L. (2013). Stereotyping Low-Wage Mothers Who Have Work and Family Conflicts. *Journal of Social Issues* 69(2): 257-278.

שיעור 6

Lavee, E. and Offer, S. (2012). "If you sit and cry no one will help you": understanding perceptions of worthiness and social support relations among low-income women under a neoliberal discourse. *The Sociological Quarterly*, 53: 374–393.

(2) אמהות, תעסוקה ותכניות עידוד תעסוקה.

שיעור 7

Woodward, K. (2008). The Multiple Meanings of Work for Welfare-Reliant Women. *Qualitative Sociology*. 31, 149–168.

שיעור 8

Johnson-Dias, J., & Maynard-Moody, S. (2006). For-Profit Welfare: Contracts, Conflicts, and the Performance Paradox. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 17, 189-211.

שיעור 9

Grant, L. (2009). Women's Disconnection from Local Labour Markets: Real Lives and Policy Failure. *Critical Social Policy*, 29(3), 330-350.

שיעור 10

Pulkingham, J., Fuller, S. and Kershaw, P. (2010), Lone Motherhood, Welfare Reform and Active Citizen Subjectivity, *Critical Social Policy*, 30, 2: 267-91 .

שיעור 11

Korteweg, A. C. (2006) The construction of gendered citizenship at the welfare office: An ethnographic comparison of welfare-to-work workshops in the United States and the Netherlands. *Social Politics* 13(3): 40-314.

3. הפוליטיקה של עבודת הטיפול (care taking)

שיעור 12

Williams, F. (2001). In and Beyond New Labour: Towards a New Political Ethics of Care. *Critical Social Policy*, 21(4), 467-493.

שיעור 13

Millar, J. & Ridge, T. (2009). Relationships of care: Working lone mothers, their children and employment sustainability. *Journal of Social Policy*, 38(1), 103-121.

שיעור 14

Ridge, T. (2007). It's a Family Affair: Low-Income Children's Perspectives on Maternal Work. *Journal of Social Policy*, 36(3), 399-416.

רשות

מונדלק, ג' (1999) האם יש קושי אינהרנטי בהגנה המשפטית על זכויות חברתיות? מתוך: זכויות חברתיות-כלכליות בשיח החוקתי החדש: מזכויות חברתיות לממד החברתי של זכויות האדם. **שנתון משפט העבודה**, ז', 65: 102-91.

פלג, א' (2013). **אתגר העוני של המשפט המינהלי**. פרק ראשון: הגדרת מושג העוני. תל אביב-יפו: רסלינג (עמ' 67-55).

רונן, י' וקליין, מ' (2008). הדרה חברתית – בין שיח כלכלי לשיח משפטי, בתוך: **הדרה חברתית וזכויות אדם בישראל**. (י' רוני, י' דורון, ו' סלונים-נבו – עורכים. רמות: אוניברסיטת תל אביב. (עמ' 19-44).

Christopher, K. (2012). Extensive Mothering: Employed Mothers' Construction of the Good Mother. *Gender and Society*, 26(1), 73-96.

Gardiner, K., & Millar, J. (2006). How low-paid employees avoid poverty: An analysis by family type and household structure. *Journal of Social Policy*, 35, 351-369.

Millar, J. (2005). Work as welfare: Lone mothers, social security and employment. In P. Saunders (Ed), *Welfare to work in practice: Social security and participation in economic and social life* (pp. 23-42). Aldershot: Ashgate.